

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Bengerds Børnehus

Juni 2023

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

I det pædagogiske læringsmiljø har vi haft særligt fokus på børnenes deltagelse i børnefællesskaber, børnenes indbyrdes relationer og børnenes udvikling af legekompetencer. Derudover har vi haft et særligt og fokusret blik på hvordan børnenes stemme og perspektiver og børnenes deltagelse i og forståelse af demokratiske processer inddrages og kommer til udtryk i det pædagogiske læringsmiljø i alle afdelinger og i børnegrupperne. Endvidere har vi et særligt blik på hvordan vi kan implementere den styrkede lærerplan i samspillet med en billedkunstner og forskellige tematiserede aktiviteter. Dette tiltag overlapper flere evalueringerperioder, og vil indgå eksemplarisk i denne evaluering ifb med fokuset på det pædagogiske grundlag og demokratisk dannelse.

Vi har yderligere et kontinuerligt fokus på, at det teoretiske grundlag i COS-P og LUN bliver en grundlæggende del af det pædagogiske værdigrundlag, i relationen mellem barn/børnefællesskab og pædagogerne, i didaktiske overvejelser samt i alle former for mødeøjeblikke, og ikke kun en pædagogisk metode der kan vælges til eller fra i det pædagogiske læringsmiljø, og i relation til indsatser omkring individuelle børn og børnegrupper - LUN er "værdigrundlaget" alle personaler står på.

I evalueringen af den styrkede pædagogiske lærerplan, har vi valgt at systematisere vores evaluering omkring henholdsvis; børnenes demokratiske dannelse og inddragelse af børnenes stemme og perspektiv.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Evaluering er en kontinuerlig og systematisk proces i vores pædagogiske læringsmiljø, og er afgørende for at vi kan sikre at vores indsatser også har de ønskede effekter, at børnene trives, der er progression i børnenes udvikling og der er et godt børneliv i alle børnefællesskaber. Der udarbejdes pædagogiske planer og projektbeskrivelser som redskab for en systematisk proces. Vi evaluerer på det enkelte barn gennem 2 årlige trivselsvurderinger, vi evaluerer på alle børnegrupper, og justerer efterfølgende på det pædagogiske læringsmiljø.

Evaluering drøftes i mødefora i såvel de enkelte afdelinger som i den samlede personalegruppe, ligeledes evalueres systematisk med forældre/forældrebestyrelsen ifht udvalgte områder i det pædagogiske læringsmiljø og i forbindelse med forskellige pædagogiske projekter.

Der udvælges og anvendes en variation af metoder, der systematisk udvælges ifht det aktuelle fokusområde, eller den særlige pædagogiske indsigt der ønskes perspektiveret. I indeværende evalueringsproces har de metodiske tilgange skulle frembringe data der muliggør analyser af børneperspektiv og demokratisk dannelse – vi har været særligt optaget af, at spørge om børnenes meninger ifh til de forskellige aktiviteter, projekter og legemiljøer, og vi har bl.a. lavet børneinterview og børnetegninger for de 0-6 årige, som datagrundlag, og som en proaktiv del af vores evalueringskultur.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vi arbejder med lærerplanen i det daglige i de pædagogiske læringsmiljøer og lærerplanen er beskrivelsen af den pædagogiske praksis der kan ses i såvel hverdagsrutiner, i samspillet mellem børn og pædagoger, i børnefællesskaber og i leg og læring. Lærerplanen indgår og drøftes på personalemøder, afdelingsmøder og i pædagogiske workshops, samt inddraget forældres perspektiver på forældremøder og på forældrebestyrelsesmøder.

Der er en kontinuerlig evalueringsproces og deraf justeringer af den styrkede pædagogiske lærerplan, og der arbejdes systematisk med forskellige metodiske redskaber bl.a. pædagogisk plan, børneinterview, biliddokumentation og aktionslæring.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vi er nysgerrige på om vores pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes demokratiske dannelse bl.a. igennem deltagelse i demokratiske processer.

I tidligere evaluering af den pædagogiske læringsplan (2020) erfarede vi at vi i endnu højere grad havde mulighed for at optimere og styrke det pædagogiske læringsmiljø i alle børnegrupper, og at vi i endnu højere grad kunne understøtte og inddrage børnenes stemme, børnenes perspektiv og tydeliggøre demokratiske processer. Børnenes stemme og perspektiv er vigtige for os, for det er udgangspunktet for børnenes trivsel, engagement og motivation. Hvorfor vi har sat særlig fokus på at inddrage børnenes stemme i arbejdet, bl.a. ved evalueringen af 3 forskellige projekter, fokus på udviklingen af demokratiske dannelse igennem processer for børnehavens ældste gruppe af børn i deres samværs- og trivselsaftaler, samt børnenes mulighed for afgive deres stemme, at træffe et valg/vælge en aktivitet til eller fra i proces med kunstmaler, og vælge om de vil lege inde eller ude. Vi har bl.a. stillet os følgende spørgsmål i dataindsamling og i analysen af vores dokumentation:

- Hvordan kommer børnenes perspektiver til udtryk, og hvad udtrykker børnene om det pædagogiske læringsmiljø
- Hvordan har børnene mulighed for at bruge deres stemme/ytre deres mening fx. Ifh til at vælge til og vælge fra, og kunne indgå i børnefællesskaber og initieret samarbejde med andre børn omkring løsning af forskellige opgaver/lave aktiviteter sammen, ved at bringe forslag i spil og kunne vælge imellem dem.
- Hvilke erfaringer har børnene mulighed for at gøre, og hvilke kompetencer ser vi børnene bringe i spil ifb med demokratiske processer

---

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi har indsamlet data bestående af fotos, observationer, børneinterviews og børnetegninger og børneskrift, praksisfortællinger og pædagogiske planer. Data synliggør dokumentation for indsats og effekter af de pædagogiske læringsmiljøer.

Der er løbende indsamlet dokumentation hen over årene af en variation af aktiviteter og tiltag i de pædagogiske læringsmiljøer. I denne evaluering har vi valgt at tage udgangspunkt i data og analysen heraf, omkring data fra de pædagogiske planer og didaktiske analyser, samt forskellige projekter hen over evalu-

ringsperioden i alle afdelinger, bl.a. dokumentationen fra det flerårige billedkunstprojekt med ekstern billedkunstner, 2 x projekter omkring "Børn løber for Børn, tur-aktiviteter, teaterprojekt ifb med optræden til de årlige sommerfester.

- Data fra projekter indeholder pædagogiske planer og didaktiske analyser, foto dokumentation, samt "børnenes stemme" i dokumentationen og i evalueringen af projekter
- Data om børnenes stemme er data på baggrund af observationer, aktionslæring/registreringer, samt børneinterview i relation til vidensindsamling, udarbejdelse af dokumentation og udstilling.
- Data omkring valg fra observationer i og registreringer ifb med udvalgte aktiviteter i forskellige børnegrupper

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Børnenes demokratiske dannelse

På baggrund af vores analyser af vores dokumentation, har vi erfaret at børnene er engagerede og motiverede i de forskellige projekter og aktiviteter der er initieret til at understøtte børnenes demokratiske dannelse. Vi har bl.a. erfaret at vi i forbindelse med den forrige og nuværende gruppe der har overgange til SFO/skole er der sket en ændring i at børnene tidligere har lavet "stue-regler" for hvordan stuen og for hvordan børnefællesskabet skal trives og indgå i samspil, til nu hvor børnegruppen på Dragestuen har lavet "stue aftaler" - aftaler om hvordan samspil og relationer skal være i børnefællesskabe. Vi kan se at processen er igangsat af pædagerne, og på baggrund af dokumentationen kan vi se at børnene er i en fortløbende dannelsesproces og børnene italesætter "vi har aftalt", i stedet for at "du må ikke – han/hun gør".

I øvrige processer, bl.a. i en af aktiviteterne med lærerplanstemaet demokratisk dannelse og billedkunstner, lytter børnene til hinandens forslag og børnene afgiver deres stemmer i et fælles valg af et tema for det billede de skal samarbejde om at skabe.

Ligeledes i afstemning af hvilket maleri af Rådhuset der skal udvælges og indgå i brevet til Borgmesteren, for at spørge om et på besøg på Rådhuset, og tale med borgmesteren om hvem der bestemmer, og hvordan der besluttes... I dokumentationen kan vi se børnene få erfaring med at ytre sig og respektere

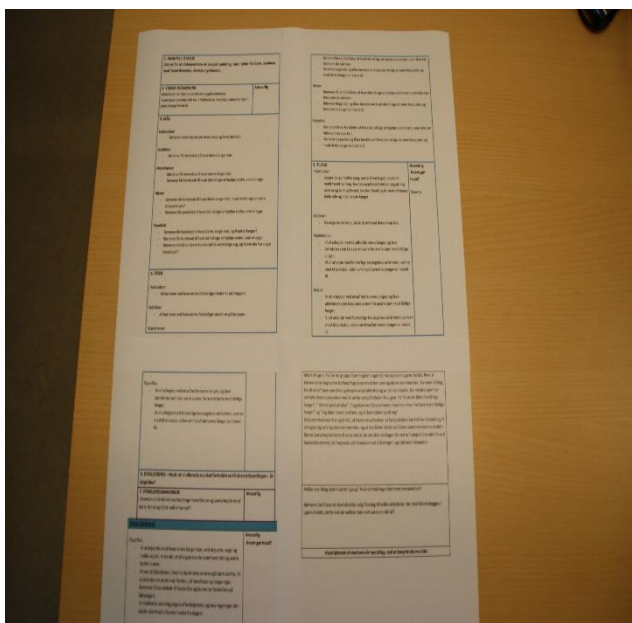
andres meninger og giver opbakning til fælles beslutninger eller den ide der vælges blandt mange ideer ved en fælles lodtrækning.

Inddragelse af børnenes stemme og perspektiv

I analysen af vores indsamlede dokumentation, kan vi se at pædagogerne i alle grupper fra 0-6 år inddrages børnenes stemme og perspektiv i alle former for dokumentation af forskellige ture og aktiviteter hen over årene.

For de yngste børn er deres stemme båret af hvad de eksempelvis husker når de kigger på forskellige billeder af "Børn løber for Børn" eller af Sommerfesten", hvor børnene "smiler og sige aee cola" – eller "mig løber legepladsen" – og når de ser malertrøjen begynder de at kalde på "Britta" der er billedkunstner.

Vi tolker disse udsagn som et udtryk for at det alle er aktiviteter der øger børnenes trivsel og giver dem mulighed for at udfolde sig og som pædagogerne skaber rum for i det pædagogiske læringsmiljø, og eksempelvis er sommerfesten præget af behagelige selvoplevelser. Af dokumentationen kan vi særligt se at børnenes stemme og perspektiver inddrages systematisk som et led i evalueringskulturen i institutionen.

Institutionens fællesrum bruges kontinuerligt til udstilling og dokumentation af alle former for aktiviteter og projekter, indblik i børnenes hverdag i legesituationer mv. således at børnenes stemme og perspektiv bliver en levende del af hverdagen.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Evalueringen har bl.a. givet anledning til systematisk at inddrage børnenes perspektiv og bevare fokus i udviklingen af aktiviteter, og udarbejdelse af dokumentation og udstillinger i institutionen. Børnenes stemme og perspektiv inddrages systematisk i dokumentation og evalueringskulturen via børnenes citater, og de skaber en positiv opmærksomhed for det enkelte barn og for alle forældre. Alle grupper er kritisk refleksive over egen og andre gruppers dokumentation og evaluering, når den ikke inddrager børnenes stemme og perspektiver.

Vi har erfaret at demokratiske processer som eksempelvis afstemninger ikke nødvendigvis afspejler børnenes individuelle holdning/ønsker – men er små skridt på vejen i udviklingen af børnenes demokratiske dannelse, og at der jo selvfølgelig i relation til børnenes alder stadig er sandsynlighed for at processer eksempelvis afspejler børnenes indbyrdes relationer, og at være en god kammerat der har gode og varierede legekompetencer er mere relevant end hvad "jeg selv mener eller vil"....

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen er en aktiv medspiller i udviklingen af det pædagogiske læringsmiljø, og involveres i tiltag, valg af aktivitetsforløb og projekter, eksempelvis "Børn løber for Børn" og samarbejdet med billedkunstner, samt i evalueringen af den styrkede pædagogiske lærerplan.

Forældrebestyrelsen har været involveret i evalueringsprocessen, der har værdi oplæg og drøftelse på forældremøde i maj måned, løbende drøftelser og sparring hen over året i mødefora. Forældrebestyrelsen er aktiv sparringspartner ifh til tiltag og aktiviteter der understøtter læringsmiljøet og relevante aktiviteter for at muliggøre trivsel, udvikling, dannelse, og læring.

Det fremadrettede arbejde

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

I det pædagogiske læringsmiljø vil vi have fokus på samarbejdet med billedkunstner og hvordan tematiserede aktiviteter understøtter arbejdet med den styrkede lærerplan, samt stærke børnefællesskaber og styrket forældresamarbejde.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vores evalueringskultur og organiseringen er med til at give faglige drøftelser og kritiske refleksioner over vores pædagogiske praksis og over de pædagogiske læringsmiljøer. Fokus på dataindsamling og dokumentation understøtter vores arbejde med en kontinuerlig udvikling af vores dagtilbud, og brugen af forskellige evalueringsmetoder og varierede arbejdsredskaber styrker vores indsats ifh til fortsat, at være et dagtilbud af høj kvalitet, og hvor det gode børneliv leves.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har ikke ændret vores pædagogiske lærerplan, men i stedet er enkelte områder fremhævet tydeligere og vi har opdateret eksempler omkring det pædagogiske læringsmiljø.